Ner 194. ROK 1839. PONIEDZIAŁEK 26 SIERPNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt urocz. w druk. St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10 miesięcznie Złp. 4.

Imiona Rzymskie. Jutro Róży Panny.

Imiona Sławiańskie. Jutro Szczęsny.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27″ 3‴, 492	+ 7°, 8	3‴, 80	Zachodni mocny	Pochmurno	Deszcz
24	2	4, 813	+ 9, 6	3, 77	ZPł Zachodni mocny	,,	Deszcz
	10	6, 000	+ 9, 2	3, 79	,, ,,	Pogoda z Chmurami	
	6	6, 495	+ 8, 1	3, 83	PPł Zachodni sredni	Chmury	
25	2	6, 297	+ 13, 6	3, 41	ZPł Zachodni sredni	Pogoda z Chmurami	
	10	6, 010	+ 9, 4	4, 04	,, słaby	,,	

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

Powódź jaka nas w tych ostatnich trzech dniach nawiedziła, jest największą ze wszystkich, które po roku 1813 następowały. Brakowało jéj tylko jeszcze niespełna dwa łokcie, aby wyrównać tamtéj pamiętnéj klęsce. Przybywanie wody jak donieśliśmy w sobotę, trwało w tym dniu blisko do północy. Całe niziny prawego brzegu Wisły zalane; — trwoga i popłoch biednych mieszkańców, — wołanie pełne rozpaczy o ratunek na szczytach dachów swoich domostw siedzących ofiar téj klęski, lub po pagórkach do koła coraz bardziéj przybierającą wodą oblanych; był to widok okropny, przerażający! Ale też znalazły się i czułe serca; — byli ludzie, którzy niepoprzestali na prostém żałowaniu zagrożonych utratą życia biednych rodzin, i przypatrywaniu się ich straśliwemu położeniu!... Cała publiczność oddaje hołd uwielbienia Jaśnie Wmu Liehmann Rezydentowi Najjaśniejszego Cesarza Austryi przy Rządzie tutejszym, — który przybywszy w sobotę po południu nad Wisłę, hojną dłonią zachęcał do ratowania nieszczęśliwych zawiślańców, przewożonych małemi czółenkami na tę stronę z dziećmi i co lepszemi ruchomościami, które można było jeszcze wyrwać z przemocy rozhukanego żywiołu; innym zaś tam jeszcze pozostałym, którzy mogli nieco dłużéj poczekać na przewóz, a głodem trapieni byli, posełać kazał żywność własnym kosztem na téj stronie zakupywaną. Tenże dostojny Urzędnik, mimo grożącego przezcały dzień następny niebezpieczeństwa, udał się wczoraj przed południem na rybackiem czółenku w asystencyi Wielmożnego Wolfarth tutejszego Dyrektora Policyi na prawy brzeg Wisły, i tam odwiedzał, pocieszał i zasilał wsparciem tych nieszczęśliwych, których ta okropna klęska wszystkiego niemal pozbawiła.

Lecz niepodobna to zamilczeć, i szlachetnego poświęcenia się naszych poczciwych, zawsze odznaczających się w takim razie wzorową ludzkością, rybaków! Przez całe te dwa dni trwogi, prawie bez odpoczynku walczyli oni z wściekłością zgubnego żywiołu, ratując życie i mienie swoich bliźnich, na tych maleńkich swych czółenkach na których oni urągając widocznemu niebezpieczeństwu, lotem strzał przebywają koryto na-

brzmiałej powodzią rzeki. Jakoż widać że Niebo błogosławiło tym szlachetnym usiłowaniom dobroczyńców ludzkości; — żaden bowiem nieszczęsny przypadek niezasępił tego rozrzewniającego obrazu, swym co chwila grożącym ciosem.

Ubywanie wody nastąpiło wczoraj około południa. Obawiana powódź z gór, nieokazała się tak wielką, — i jakkolwiek spadanie wczorajsze Wisły, szło bardzo leniwie do wieczora, dziś jednak ubytek już jest znaczny. Piękna pogoda, którą szczęśliwie przepowiedzieliśmy w sobotniém sprawozdaniu, przyczyniła się wiele do skuteczniejszego ratunku nawet przy świetle xiężyca, i usunęła obawę nowych deszczów.

Wiadomości zagraniczne.

— Paryż 9 Sierpnia. —

Królowa, xiężniczki Adelaida i Klementyna i xiąże Aumale, pojechali koleją żelazną z parku St. Cloud do Versailes. Poprzednio wagon jeden został przewrócony i trzech podróżnych poniosło lekkie skaleczenie, to jednakże zatrzymało podróż dalszą na kilka chwil tylko.

Odjazd ztąd Redszyda i Ahmet paszy, został wyznaczony na dzień 23 b. m. przeznaczono dla nich paropływ rządowy.

Dziś część garnizonu stała w koszarach pod bronią, powód nie jest wiadomy, bo w stolicy panuje zupełna spokojność.

Marszałek Gérard odjechał do wód w Bourbonne.

Admirał Lassusse, przybył w dniu 4 b. m. do Tulonu, i wkrótce z okrętami *Montebello* i *Santi-Petri* uda się do Lewantu.

Na giełdzie nie obiegała żadna ważna nowość, względem zmiany gabinetu, o której w dniach poprzednich tak wiele mówiono, nic już nie słychać.

— Dnia 12 Sierpnia. —

Xiąże i xiężna Orleanu, wszędzie w podróży swojej przyjmowani są z najżywszemi oznakami przychylności. Wszędzie gwardya narodowa staje pod bronią, a zgromadzeni mieszkańcy wydają okrzyki radosne. W dniu 10 wieczorem dostoini podróżni przybyli do Blois.

Poseł turecki wczoraj dopiero urzędownie doniosł królowi o śmierci swego monarchy Mahmuda II. Stosownie do zwyczaju, minister spraw zagranicznych stał przy boku króla, który oświadczył, iż przyłoży starania do utrzymania całości państwa tureckiego.

Słychać, że xiążęta Aumale i Montpensier użyją czasu wakacyi na małą podróż do Anglii.

Układy z panem Thiers zdaje się, że nie doprowadziły do żadnego zadowalającego rezultatu. Wyjechał on w dniu 10 z rana do Lille. Tam zabawi przez czas niejaki, a potém uda się do Bruxelli i Londynu.

Wczoraj w południe zgromadziła się kommisya sądu parów i miała wydać 60 postanowień ułaskawiających. W końcu tygodnia ma się odbyć jeszcze jedno podobne zgromadzenie.

— Londyn 10 Sierpnia. —

Owdowiała Królowa i rodzina Cambridge zamierzają w krótce zwiedzić Edymburg, gdzie na przyjęcie ich przygotowują pałac Holyrood.

Reszyd passa przybył tu z powrotem z Francyi.

Jeden z tutejszych dzienników utrzymuje że rząd angielski posłał admirałowi Stopford rozkaz aby zażądał od Mehmeda Ali wydania floty tureckiej, a w razie gdyby tego uczynić nie chciał, rozkazano mu gwałtem ją odebrać.

Dzienniki torysowskie nie poprzestają chwalić postępowania lorda Ebrington, teraźniejszego lorda namiestnika Irlandyi, w porównaniu z margrabią Normanby, szczególnie obecnie, kiedy na wniosek lorda Brougham w izbie wyższej ganiono sposób wykonywania prawa ułaskawień przez margrabiego Normanby, dzienniki te biorą z tąd pochop do uwag, jak różném jest pod tym względem postępowanie barona Fortescue, który gdy mu przy zwiedzaniu więzień, przedstawiono mnóstwo kandydatów do ułaskawienia, oświadczył, iż w podobnych razach udać się musi do opinii właściwych sędziów, że przeto prośby w tym przedmiocie mają mu być na piśmie podawane.

Od granic hiszpańskich.

Minister wojny Don Carlosa przesłał szefowi sztabu głównego armii następujący królewski rozkaz:

[illegible] wielmożny panie: W miarę jak zbliża się [illegible] przeznaczony przez opatrzność punkt zakończenia bratobójczej wojny, buntownicy probują najwyszukańszych sposobów, aby odwlec przez to swój upadek. Ich bataliony strwożone wysileniami bohaterskich

obrońców Króla, opuszczają tylko swoje kryjówki, aby niszczyć ogniem własność spokojnych mieszkańców. Kilku wygnanych apostatów, w rozpaczy że zostali oddaleni od monarchy, który ich odepchnął skoro poznał się na nich, zrzucają zwodną maskę przychylności dla dobréj sprawy, i aby w inny sposób celu swego dopiąć, posyłają jednego z znaczniejszych swoich koryfeów, równie zręcznego jak ambitnego, do młodego, świeżo laurami okrytego jenerała, którego ognistego zapału i namiętnej miłości dla króla użyć usiłują, i przedstawiają mu, że Don Carlos pozbawiony jest wolności i otoczony nieprzyjaciołmi, którzy nadużywają imienia królewskiego i chwytają się środków, zdolnych tron jego tajemnie podkopać. Chcą oni aby ten szlachetny bohater przekonany o tej intrydze wzbronił się być posłusznym głosowi swego władcy, jeśli teuże dojdzie do niego za pośrednictwem tych jak oni mówią niewiernych organów. Ale zaledwie prawda przebije cienie oszukaństwa w sercu tego wojownika, będzie on najpierwszym do pogardzenia temi nikczemnikami i ukarania ich, i połączy swe usiłowania z usiłowaniami J. W. Pana ku zakończeniu wojny domowéj. Mamy przed oczyma wiele dowodów, które tę prawdę stwierdzają. Listy jednego z wygnańców i jenerała Cabrery krążą po dziennikach rewolucyonistów, wszystko co one zawierają jest tkanką fałszów i nie inny cel mają jak rozszerzyć nieufność w walecznéj armii i zniweczyć tak potrzebną do odniesienia zwycięztwa jedność. Nasi nieprzyjaciele rozgłosili najfałszywsze wiadomości względem użycia funduszów przeznaczonych dla naszych prawych obrońców i starają się poniżyć godność królewską. Te kary godne kroki musiały zwrócić szczególnie uwagę naszego władcy i dla uniknienia rezultatów jakie mogłyby sprowadzić krążenie podobnych fałszów pośród armii i pomiędzy wiernemi jego poddanemi, rozkazał mi Król oświadczyć J. W. Panu, że JKMość potępia te nikczemne kroki i przedsięweźmie środki stosowne do ukarania tych którzy usiłują jedność i wzajemną ufność zachować. Zechcesz pan podwoić gorliwość nietylko w przeszkodzeniu rozszerzania się podobnych fałszów, ale prócz tego w baczném uważaniu tych, którzy niepomni swoich obowiązków jako żołnierzy i lenników udział miećby mogli w podobnych intrygach, któremi J. K. Mość pogardza i karać je umie. Niech Bóg JWPana długo jeszcze utrzymuje.» Główna kwatera Oniate' 18 lipca 1839. Montenegro.

Piszą z Tolozy: 5 sierpnia: »W dniu 1 b. m. przybył tu Don Carlos z Xiężną Beira i świtą. Podróż odbyła się w największém milczeniu.

Don Carlos mianował Zariategnja dowódcą armii nawaryjskiéj, a Madrazo szefem sztabu głównego. Jenerał Elio pozostaje przy gubernatorstwie Nawarry.

— *Madryt* 3 *Sierpnia.* —

Równie na fraktach jak na pieniądzach zbywa nam prawie zupełnie, ale za to mamy wielką obfitość pogłosek. I tak, mówią że Espartero ma otrzymać tytuł naczelnego wodza caléj armii hiszpańskiéj, którą to godność w nowszych czasach piastował tylko Godey bohater pokoju, i xiąże Wellington jako owczesny xiąże Ciudad Rodrigo podczas wojny napoleońskiéj na półwyspie. Daléj, że na otworzeniu kortezów ma on przybyć z silną dywizyą, wyborem swojéj armii i że w tedy kortezy zostaną wezwane do złożenia przysięgi Infantce siostrze królowéj Izabelli, jako dziedziczce tronu; daléj jeszcze, że w czasie pobytu Espartera w Madrycie, królowa Izabella ma być uroczyście koronowaną, następnie, że ma być postanowieniem królewskiem zawieszony na niejaki czas artykuł konstytucyi uświęcający wolność druku, i nakoniec wszyscy zajmują się wszechwładnością militarną jaka całą polityczną atmosferę Hiszpanii zajęła, gubiąc się w domysłach jaki kierunek nadany jéj będzie przez dowódcę który ją piastuje.

— *Z granic Tureckich* 1 *Sierpnia.* —

Schle. Z. Podług wiadomości z Konstantynopola nadeszły tam z Wiednia, Londynu i Paryża ponowione zapewnienia, że wielkie mocarstwa postanowiły wszystkiego użyć, aby całość i niepodległość pod dzisiejszą dynastyą zachować.

Tureccy posłowie, z Londynu, Wiednia i Paryża zostali do Konstantynopola odwołani, aby nowemu władcy złożyć winne hołdy i dalsze jego odebrać rozkazy. Jednakże utrzymują, że nie powrócą na swoje miejsca i przypisują to przykremu stanowi finansów państwa. Zostawiam rzetelność tego podania przyszłości, która tylko z pewnością o tem sądzić może. Wiadomości z Saloniki donoszą o niespokojnościach które przy południowéj granicy Turcyi w Volo i w jego okolicy miały miejsce. O zachowaniu się

Austryi w teraźniejszych zamieszkach wschodnich następująca okoliczność daje ważną wskazówkę: C. K kontr-admirał de Bandiera dowódca eskadry C. K. na Archipelagu otrzymał rozkaz, gdyby na przypadek nie był z admirałem floty francuzkiéj jednego zdania w téj lub owéj okoliczności, żeby się dowódcy floty angielskiéj radził i z nim połączył. W Serbii zupełna panuje spokójność; o przybyciu Michała teraźniejszego xięcia Serbii nikt już nie powątpiewa. Znakomity bankier w Belgradzie pan Germann udał się do Wołoszczyzny, aby xięcia przywieść.

— *Konstantynopol* 30 *Lipca.* —

Akif Efendi wrócił do Alexandryi po przyjęciu przez dywan, który w tym przedmiocie miał potrzykroć nadzwyczajną naradę, wszystkich warunków wice króla Egiptu, względem jego lennego położenia na przyszłość. Akif Efendi ma wrócić z flotą Kapudana paszy. Wiezie on z sobą dla Mehmeda Alego wielki order Niszam Iftidar, zmarłego Sultana Mahmuda, bogato osadzony dyamentami, tudzież list wielkiego wezyra, i firman przyznania dziedzictwa w panowaniu nad Egiptem. Względem przyszłego losu Kapudana paszy nic nie wiemy. Porta jednakże wstrzymała jeszcze z mianowaniem jego następcy, zkąd pokazuje się, że ma zamiar łagodnie z nim postąpić.

Sułtan przyjął znowu do służby znaczna część oficerów, którzy zostawali przy boku jego zmarłego ojca.

W tych dniach wyszło postanowienie zabraniające Turkom wina i innych mocnych trunków i napominające ich aby nie zaniedbali odmawiać zwykłe modlitwy i trzymać się ściśle wszelkich ustaw wiary. Rozrywki jakie zostały zabronione w skutku śmierci Sultana Mahmuda zostały znowu dozwolone, a przeto i teatr otworzono.

Flota francuzka stoi ciągle przy brzegu trojańskim, gdzie flota angielska która w tym celu odpłynęła w dniu 20 od wyspy Cypru ma się z nią połączyć. W Cyprze admirał Stopford otrzymał depesze od paropływu wojennego angielskiego *Hydra* który z 126 podoficerami i majtkami z Plymouth w 10ciu dniach do Malty a ztamtąd do Cypru i Smyrny popłynął, a teraz znajduje się przy brzegu trojańskim.

Doniesienie Urzędowe.

Nro 4,131

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Zawiadamia tych wszystkich, których to interessować może, iż na skutek postanowienia Senatu Rządzącego z dnia 11 sierpnia r. b. N. 4,727 D. G. odbywać się będzie w dniu 10 wrześnie r. b. w biórach Wydziału Skarbowego sprzedaż przez licytacyą publiczną 2,000 cetn. cynku wagi berlińskiéj od ceny na pierwsze wywołanie złp. 27 gr. 2 za każdy centnar. Ktokolwiek zatém ma chęć kupna tego artykułu, zaopatrzywszy się w kwotę 2,000 talarów na *vadium*, zechce przybyć w miejsce wskazane o godzinie 11 dnia powyżéj wyszczególnionego, gdzie o warunkach do téj licytacyi każdego czasu w godzinach kancellaryjnych dowiedzieć się będzie można.

Kraków dnia 23 sierpnia 1839 r.

A. Wężyk.

(1r.) *Nowakowski* Sekr

Doniesienie prywatne.

Pisarze Banku Pobożnego w Krakowie.

Na żądanie strony interesowanéj zawiadamiają, iż od fantu imbryk srebrny próby 13 łutów 27½ ważący dnia 11 lipca 1837 roku do Nro 28 pod Lit. C....... w Banku Pobożnym zastawionego według oświadczenia zgłaszającéj się o wykupienie jego osoby kartka czyli rewers bankowy miał zaginąć, przeto wzywają wszystkich interess w tym mających aby o wykupienie tego fantu najdaléj do dnia 6 listopada roku bieżącego zgłosili się, gdyż w razie przeciwnym fant rzeczony osobie zgłaszającéj się po tym przeciągu czasu niezawodnie wydanym będzie.

Kraków dnia 10 sierpnia 1839 r

X. Seraph. *Piątkowski* P. B. P

Słachowicz K. B. P. (3r.)